

Capítol 2

L'URGELL

CAMINS
DE L'EIX

Agramunt, terra de torrons

Passejar pels carrers d'Agramunt és sinònim de descobrir el territori amb els cinc sentits. L'art contemporani de Josep Guinovart es viu amb el tacte i a la casa museu Lo Pardal ens endinsem en l'obra experimental de Guillem Viladot. L'església de Santa Maria és un tresor per a la vista i els torrons i la xocolata a la pedra són mel (literalment) per al sentit gustatiu. A través del patrimoni material d'aquesta vila es pot fer un viatge en la història de Catalunya amb parades a cada segle des de l'any 1163, quan el municipi obtingué la carta de població. La que anys enrere fou capital del comtat d'Urgell és avui la capital catalana del torró.

CAMINS
DE L'EIX

Les places d'Agramunt són una bona manera d'entendre el seu passat. La plaça del Pou, on antigament hi havia la boca del pou

públic, és actualment una de les cruïlles més importants del poble. La plaça del Mercadal, quadrada, simètrica i porticada, fou una de

UNA MIRADA AL PATRIMONI

L'art de la terra

Josep Guinovart va passar part de la Guerra Civil a Agramunt. Aquella situació i aquell indret es convertiren en fonts d'inspiració per a l'artista. Guinovart, fill il·lustre del municipi, converteix l'horror bèl·lic en art. Materialitza el paisatge agramuntí de tot un any en una obra de gran format: les Quatre Estacions. Fins i tot porta la cabana on va passar aquella època grisa al que avui és l'Espai Guinovart.

Una joia en forma de porta

A mitjans del segle XII es va començar a construir Santa Maria d'Agramunt. És una església romànica de transició al gòtic que acull petites joies com el retaule de la Mare de Déu dels Socors, patrona del poble. A l'exterior hi llueix el seu millor atractiu: l'extraordinària portada del segle XIII, un llibre esculpit en pedra.

les primeres places catalanes edificades amb un projecte previ i a la plaça de l'Ambal s'hi pot admirar la façana barroca porticada

de l'edifici principal. A prop del passeig del Sió, i al costat del Pont Romànic, s'hi troba la plaça del Torronaire.

L'Espai Guinovart, inaugurat el 1994, és un centre d'art contemporani

La cabana, el refugi

Aquesta és una de les tres obres permanents visitables a l'Espai Guinovart. És una recreació de les cabanes de tros on veïns de l'entorn rural es refugiaven durant els bombardejos. A dins d'aquesta instal·lació interactiva, un cel ple de constel·lacions, un llamp que il·lumina i penetra la terra i una alzina al centre, protagonista del paisatge natural.

De temple a refugi

Santa Maria d'Agramunt amaga un secret a les seves entranyes. El que segurament fou, en els orígens, la cripta del temple es convertí ara fa un segle en un refugi antiaeri. És visitable i acull una mostra gràfica permanent sobre l'impacte de la Guerra Civil en aquest municipi.

Agramunt es converteix en la capital del dolç cada primera quinzena d'octubre amb la Fira del Torró i la Xocolata de Pedra. Des del 1988, s'hi

mostren elaboracions tradicionals i s'hi presenten les novetats de la temporada. Però no sols de torrons viu la vila.

PRODUCCIÓ AGROALIMENTÀRIA

El torró, un reclam

El torró d'Agramunt compta amb la denominació d'Indicació Geogràfica Protegida. La millor ocasió per tastar-los i gaudir de l'experiència és a l'octubre, quan se celebra la Fira del Torró i la Xocolata a la Pedra. Per desestacionalitzar aquestes postres, els obradors torronaires treuen al mercat propostes d'allò més originals. Des de torrons inspirats en el pastís de pastanaga fins a un cremós de ginebre amb te matcha.

Tradició torronaire reinventada

Fa un any que Àngel Jubete va decidir obrir les portes d'un nou obrador torronaire a Agramunt: Virginias. És la darrera incorporació a la família dels dolços en aquesta vila. No hi falten els tradicionals, de forma esfèrica, a base de mel, sucre, avellanes i pa d'àngel. Al catàleg també trobaran propostes com el torró de *cheesecake* o el de xocolata Ruby amb pètals de rosa i caramel.

Un restaurant Atípic

L'octubre de 2013 la Irina i en Manel van decidir instal·lar l'Atípic davant de l'espai que acull l'art contemporani de Guinovart. És un restaurant on la cuina d'autor es fusiona amb els productes de proximitat. Les costelles de porc cuinades a baixa temperatura amb mel i mostassa o l'ou cuinat a baixa temperatura amb parmentier de patata, sobrassada i oli de tòfona són algunes de les propostes més estimades pels seus comensals.

Si decidiu descobrir aquesta part de l'Urgell, us recomanem anar fins al Pilar d'Almenara. A poc més de sis quilòmetres d'Agramunt s'hi aixeca

aquesta torre de vigilància que data del segle XI. És l'únic testimoni que es conserva de tot un conjunt defensiu que actualment resta derruït.

TURISME ACTIU

El poble de "les noies"

Al terme municipal d'Agramunt es troba el petit nucli de les Puellas. El seu nom prové del llatí i sí, significa 'les noies'. La visita a Agramunt es pot complementar amb una excursió fins a aquest indret a poc més de tres quilòmetres. La vila es va originar al voltant d'un castell medieval, avui desaparegut, que estava situat a la part alta.

L'Urgell en carruatge

Una bona manera de recórrer la zona és a cavall. A les Puellas, l'Hípica Obrint Camí ofereix aquesta opció. Els més atrevits, poden fer el trajecte a cavall, però per a qui s'ho vulgui prendre amb més calma, hi ha l'opció d'agafar un carruatge per descobrir amb total comoditat el paisatge urgellenc, transitant pels camins que connecten els seus nuclis principals.

La Casa de la Xocolata

Al bell mig d'Agramunt s'aixeca un equipament que ben bé podria ser propietat de Willie Wonka. A la Casa de la Xocolata es pot degustar la tradicional xocolata a la pedra en totes les seves formes. Us recomanem una bona tassa de xocolata desfeta acompanyada d'algun dels dolços casolans que ofereixen en aquesta parada obligatòria per als més llaminers.